

PERMAKULTURNI DIZAJN, ODRŽIVA ARHITEKTURA I REGENERATIVNA POLJOPRIVREDA

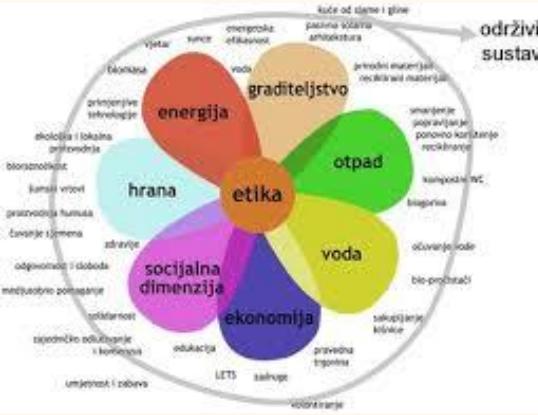
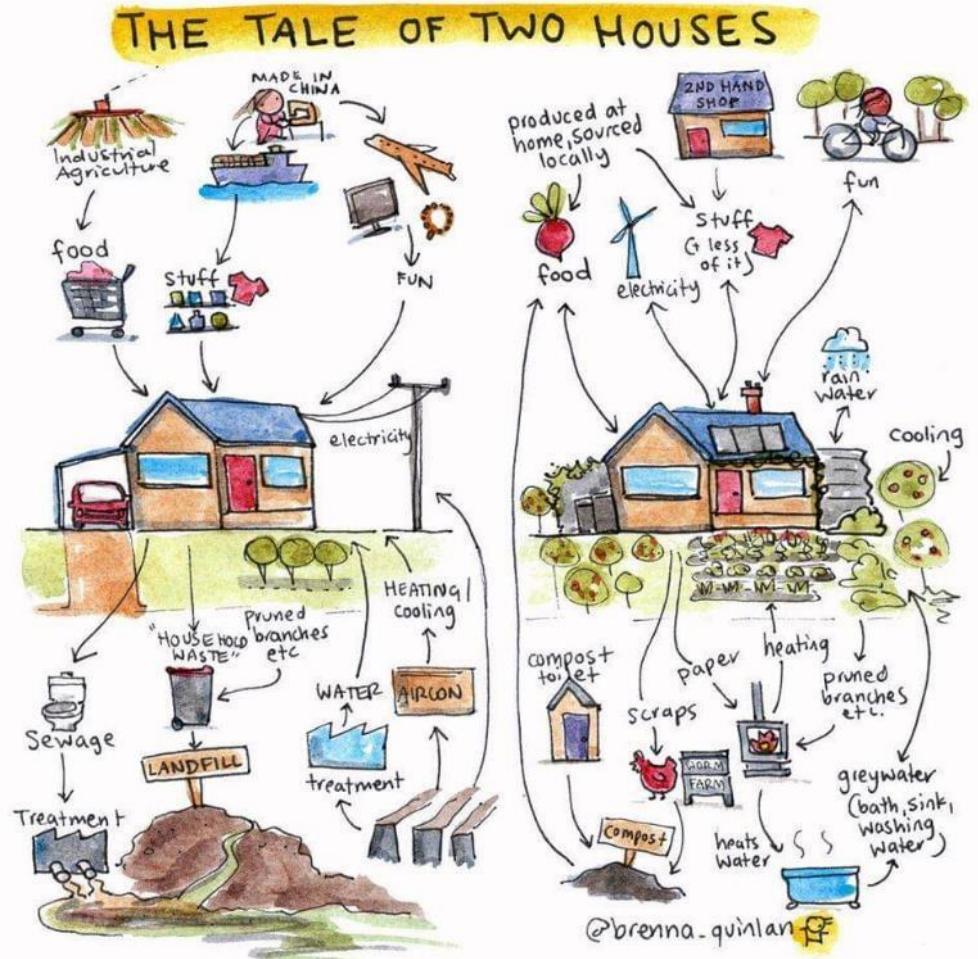
Hrvoje Bota arhitekt,
urbanist & permakulturni
dizajner

Email:

hrvoje.bota@odrzivo.com

održivo

ŠTO JE PERMAKULTURA?

Limestone Farm — May 2010

Limestone Farm — May 2022

održivo

Permakulturni dizajn i regenerativna poljoprivreda revitaliziraju agroekosustav:

- poboljšavaju plodnost i mikrobiologiju tla
- reguliraju hidrološke cikluse
- smanjuju emisiju stakleničkih plinova
- povećavaju bioraznolikost agroekosustava

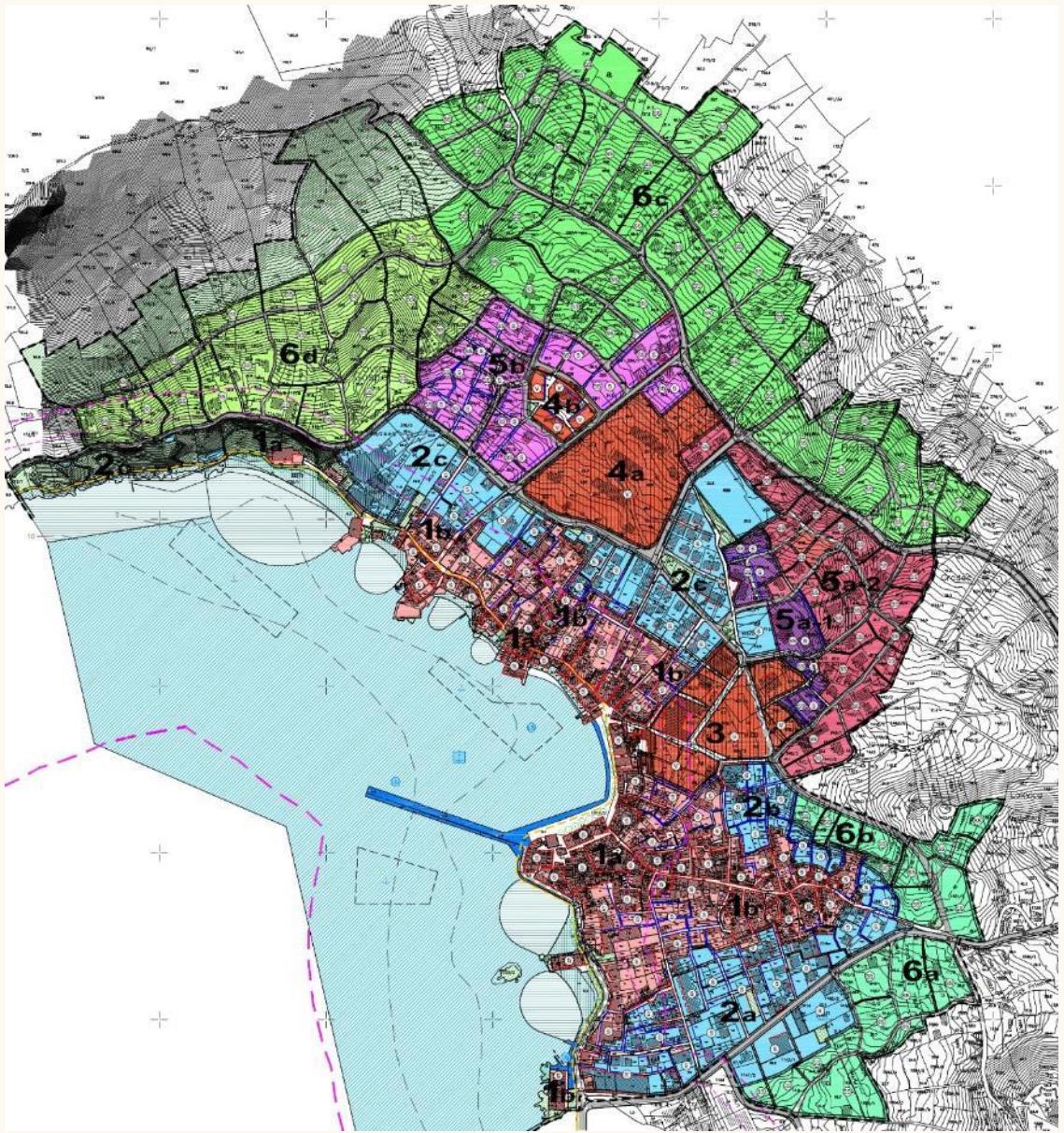
RaD | Regeneracija
agroekosustava
Dalmacije

Regeneracija ekosustava:

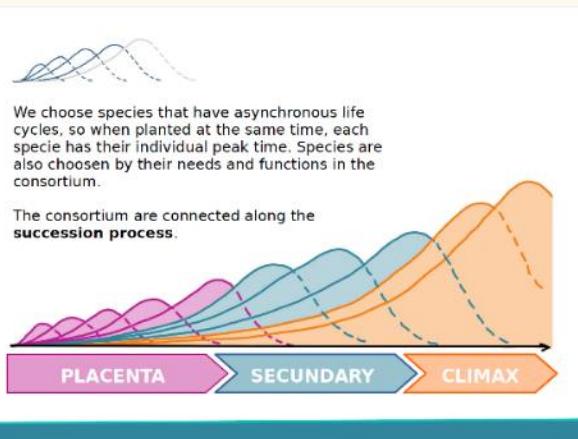
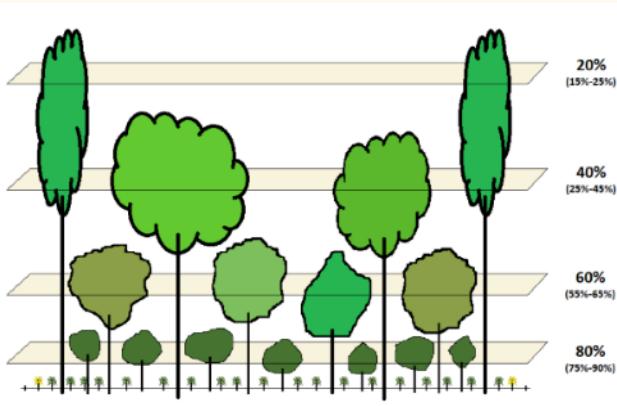
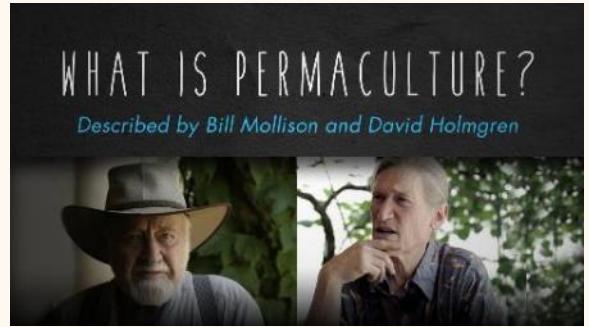
Regenerativni urbanizam, arhitektura i poljoprivreda

- Regenerativni holistički dizajn
- Povećanje plodnosti tla i mikrobiologije
- Regulacija hidroloških ciklusa
- Smanjenje emisije stakleničkih plinova
- Povećanje bioraznolikosti agroekosustava
- Razvoj lokalne kružne ekonomije
- Razvoj lokalne zajednice

„ZELENI“ URBANIZAM

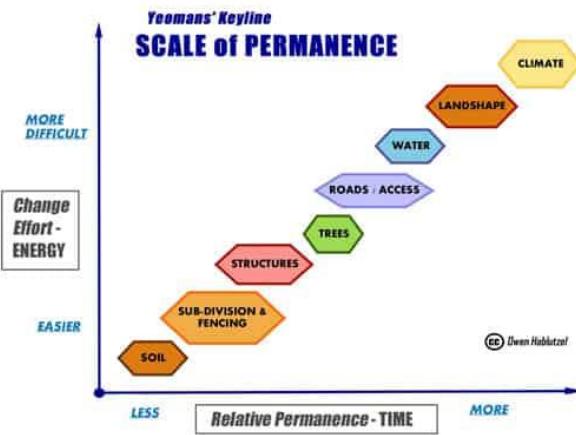
REGENERATIVNA POLJOPRIVREDA

Savory Institute
HOLISTIC MANAGEMENT

One-Straw Revolutionary

The Philosophy and Work of Masanobu Fukuoka

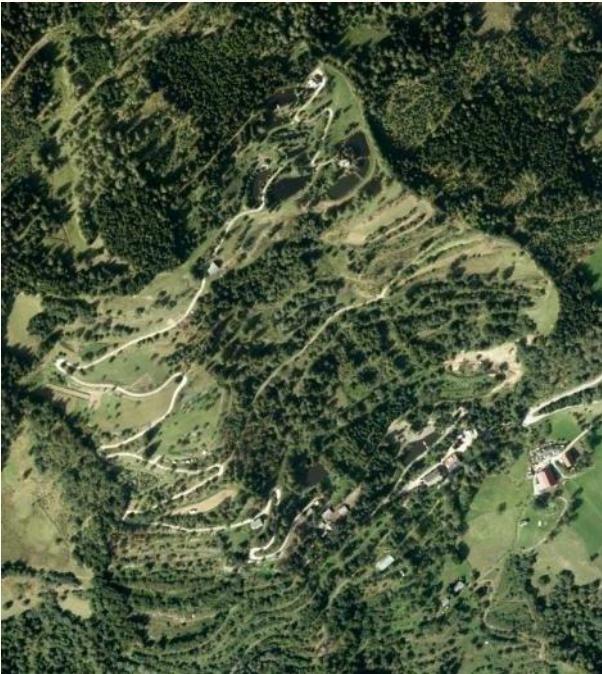
Edukacija:

- Natural farming, M. Fukuoka
- Mark Shepard, radionica Vukomerić
- Permaculture Design, Mollison nad Holmgren
- Holistic managment, A Savory, Savory hub Križevci (B. Tariba i N. Pokupec)
- R. Perkins, Regenerative agriculture
- Syntropic farming E. Gotsch, F. Amato, La Ioma Viva
- Keyline design, P.A.Yeomans
- Scale of permanence, D. Doherty, Regrarians
- Holzer permaculture, Krameterhof, A. Holzer
- Market garden J.M. Fortier

POLJOPRIVREDA I LIJ RUDARENJE?

REGENERATIVNA POLJOPRIMJERA - PRIMJERI

RAZVOJ PROJEKATA

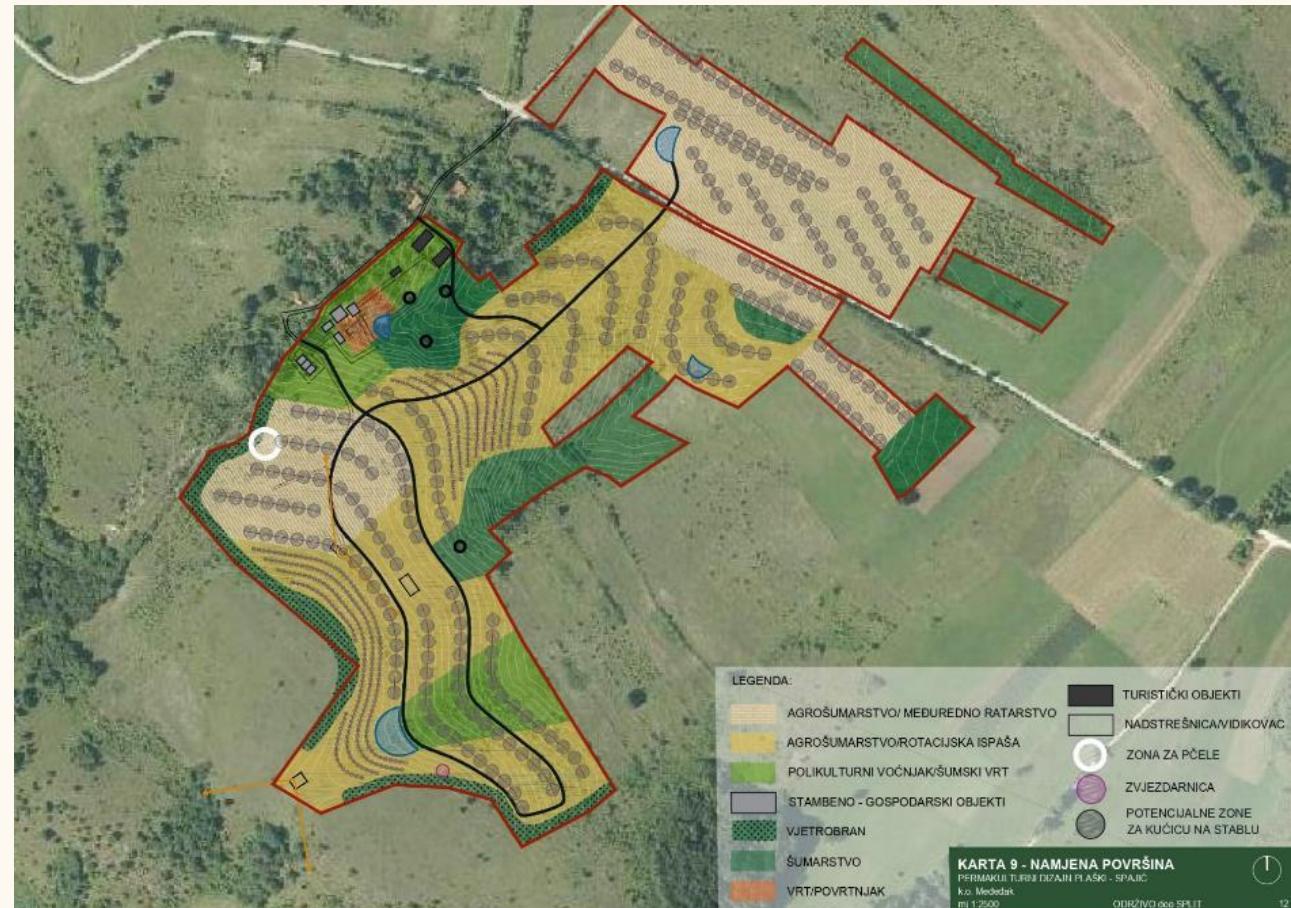
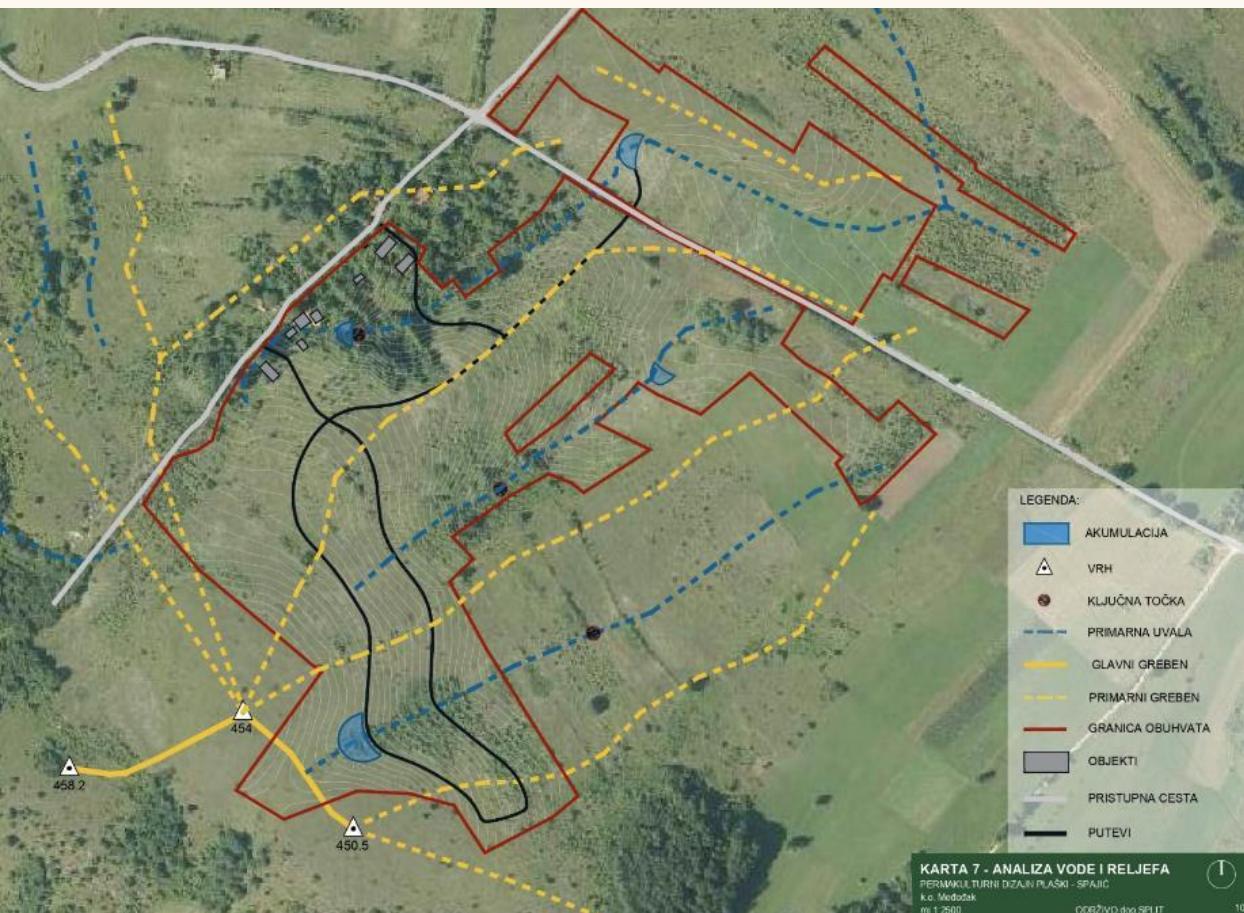

Regenerativni vrt difuznog hotela, Split

Regenerativna farma Plaški, Lika

Permaculture & Keyline design

Eko selo – kompleks 5 Opg-ova, Blaca, Brač

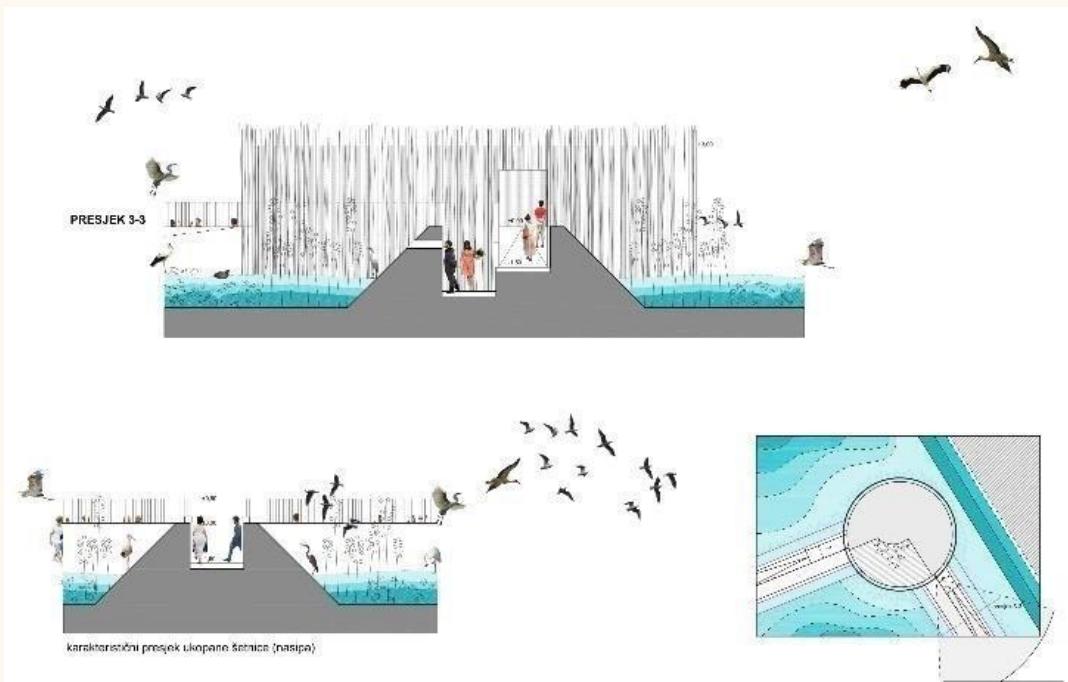
Projekt raise youth – edukacijska farma, Perušić

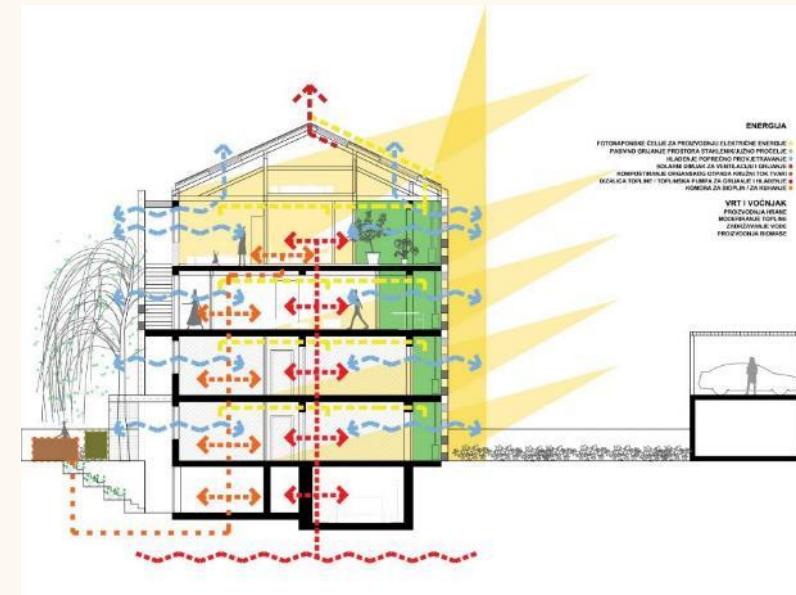
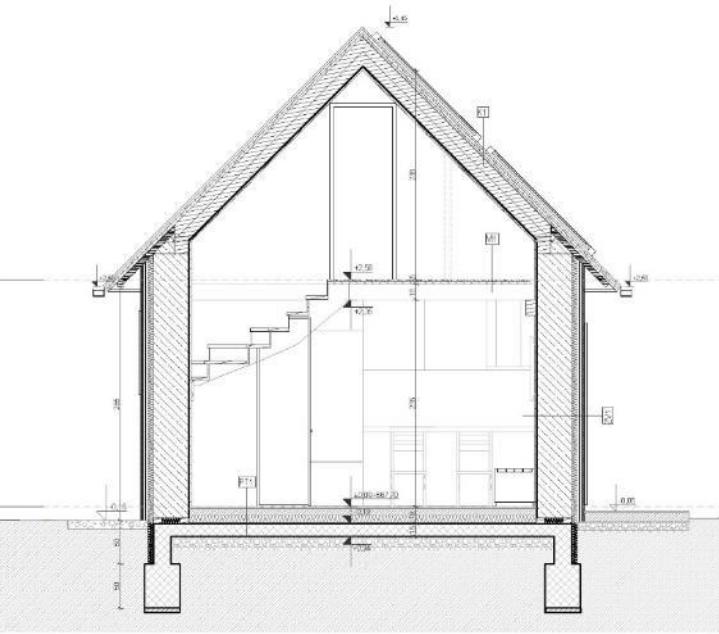

Park prirode Vransko jezero, Pakoštane

Regeneracija područja Jasen

REGENERATIVNA ARHITEKTURA

NESVAKIDAŠNJI URED PODUZEĆA 'ODRŽIVO'

Ako ste pročitali tekst objavljenog prethodne nedjelje u Slobodnoj Dalmaciji o vrtu koji je učinio poduzetnik Hrvoje Bota uređuju u Arbanici, možete i sumi poželjeti usputjati stare, tradicijske povrtnice sorte, nakon ovog teksta poželjeti i druge. "Održivo" je učinilo to da se to učinili u drutnjaku poduzetnika "Održivo" u Splitu. Mi jeamo jer taj ured nije u skladu s prirodom. Brzo su se odredili i želi u Splitu, diplomirani arhitekti i direktor drutnjaka i direktor drutnjaka "Održivo" te dopredsjednik Udruga "Permakultura Dalmacija" i učitelj vrtovačkih aktivnosti vesnici uz Drvenicima banku sjemenu. Sa supravnim Ivanom u vrtu u Arbanici uvegla tradicijske sorte, a obnovila i mjesto u kojem će se učiniti novi način života, od kogih su neke s vremenom bile i prepušteni zaboravu. Uzgajaju i sorte iz raznih krajeva svijeta, koje sadu i ovose u vrta dobro uslijeduju.

Osim što je u tom prostoru, površine 22 četvornica metra, smješteno "Održivo", tu se odvijaju i trudsne radionice i po potrebi druge aktivnosti, organizovane udrugom "Dalmatina". Ivan Rako, predsjednik "Permakultura Dalmacija", takođe radi u ovom zelenom uredu kao vrtnik i radnik u vrtu. Članovi dizajner i vrtnik projekta, Ivana Goveoreći o uređenju ovog ureda, Hrvoje Bota ističe da su stolovi, koje su nabavili iz tvrtke u Slavonskom Brodalu, ukrasili i ukrasili ukraseni ispod stola. Sjedalice su nabavljene prethodno. "Njukula", naziva ih Bota, su starе 20. 40 godina. Bile su u dobrom stanju, ali su ih još dodatno uređene.

U letnji ami vidi se kako jedan vrtnik posluži vratku kuhinji pa smo i mi angažirali stolaru da nam od europele napravi kuhinju. Ovdje pribavljeno je i drvo za gospodarske nade ukrasiti, kaže Hrvoje. Osim prirodnih materijala koji su korišteni u uređenju ovog radnog prostora, vratna vrata, kuhinja i blagovački su u sklopu za cjevove životinjske filozofije i ured uređili prirodni materialima i učinili ga mjestom u kojem je ugodno boraviti. I u vrijeme kada su ugradili novi stolovi, su potrebe zelenih zelenih kuhinja i pokazali ono time se "Održivo" bavi, a to je permakultura, dizajn, arhitektura, pregršt ekoloških i urbanističkih planiranja, dokle sve čime se kave umjerjene je na društveno i ekološko savjetovaljeno pošlovanje i projektiranje fizike prostora.

Kad smo ušli u prostor, bio je klasično uređen: tapiserija na podu, stolovi i sav drugi namještaj od iviceve. Ustavljanje

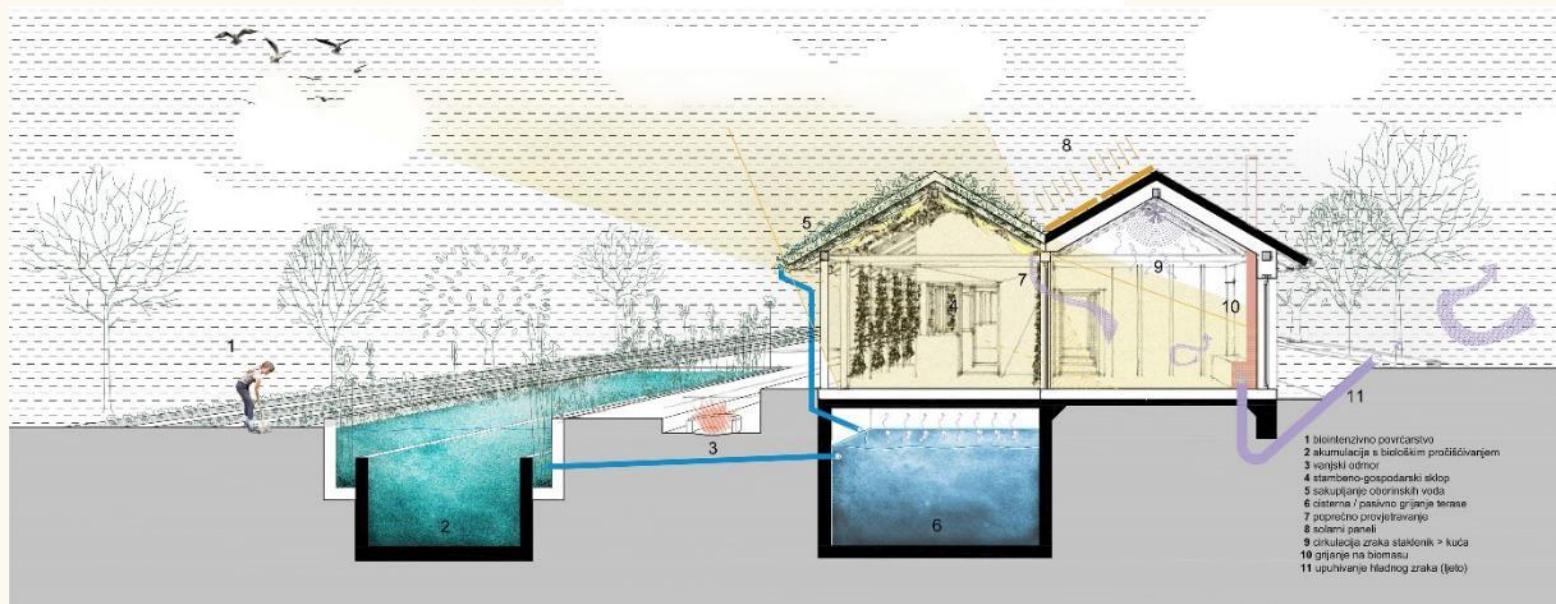
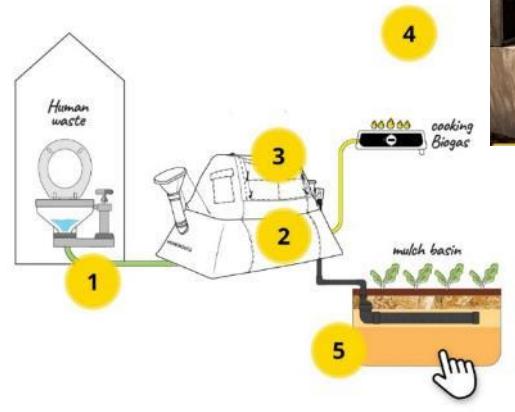

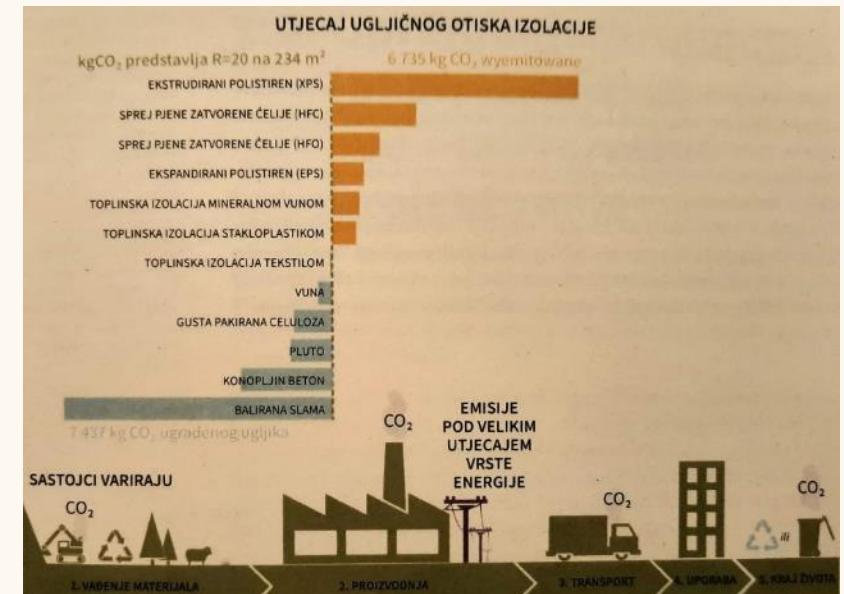

Mini farma za biointezivnu proizvodnju povrća & kuća od konoplje, Bisko

- Pasivni i solarni dizajn (orientacija, masa vode, topl. izolacija, poprečna ventilacija, zasjenjenje, zaštita od vjetra)
- Cisterna za kišnicu kapaciteta 90 m³ i akumulacija od 120 m³
- Samoopskrbna fotonaponska elektrana 5 Kw
- Toplinska pumpa - podno grijanje i PTV
- Tradicijska „toplinska pumpa“ za hlađenje zraka cijevima u zemlji
- Kamin na drva za dogrijavanje vode i prostora
- Kućni bioplinski sustav „Homebiogas“

EDUKACIJE

Proces:

- Osvještavanje
- Edukacija
- Stvaranje vrijednosti
- Radionice permakulturnog dizajna
- Radionice gradnje konopljom
- Radionice regenerativne poljoprivrede
- Posjet regenerativnom imanju Bisko

HVALA !

“Ako ne znate kako,
promatrajte pojave prirode.

Ona će vam dati
jasne odgovore i inspiraciju.”